2023 წლის მასწავლებელთა საგამოცდო პროგრამა მუსიკაში

საკითხთა ჩამონათვალი	საკითხთა დაზუსტება
1. პროფესიული ცოდნა	
ელემენტარული თეორია და ჰარმონია	
ბგერა და მისი თვისებები	მუსიკალური ბგერის სიმაღლე, სიძლიერე, ტემბრი, გრძლიობა; ბუნებრივი და მექანიკური ხმები; აკუსტიკური და სინთეზური ბგერები
მუსიკალური ანბანი და დამწერლობა	ტრადიციული ხუთხაზიანი სანოტო სისტემა, სანოტო ნიშნები, აკოლადა, პაუზები, ვიოლინოსა და ბანის გასაღებები, ალტერაციის ნიშნები
მელოდია	მდორე, ნახტომისებური, ტალღისებური, კანტილენური, რეჩიტატიული და სხვ.
რიტმი	გრძლიობათა დაყოფა; თანაბარზომიერი, პუნქტირული, სინკოპირებული და სხვ.
მეტრი და ზომა	მარტივი, რთული, შერეული (ორწილადი, სამწილადი, ოთხწილადი და სხვ.)
ტემპი	ნელი, საშუალო, ჩქარი
რეგისტრი	დაბალი, საშუალო, მაღალი
დინამიკური ნიუანსები	Piano, forte, pianissimo, fortissimo, diminuendo, crescendo, decrescendo, rinforzando, mezzo forte, mezzo piano, sforzando, calando, morendo და სხვ.
ემოციური ნიუანსები	Dolce, grazioso, mesto, pesante, cantabile, con espressione, agitato, marcato, tranquillo და სხვ.

აგოგიკური ნიუანსები	Accelerando, stringendo, ritardando, rallentando, ritenuto, smorzando, piu (or meno) mosso და სხვ.
მუსიკალური ტერმინოლოგია	ქართულ, იტალიურ, ფრანგულ, გერმანულ, ინგლისურ ენებზე
ჰარმონია; აკორდები და მათი შეთანხმება	მაჟორული და მინორული სამხმოვანებები და მათი შებრუნებები; გადიდებული და შემცირებული სამხმოვანებები; მცირე მაჟორული და მცირე მინორული სეპტაკორდები და მათი შებრუნებები; მცირე შემცირებული და შემცირებული სეპტაკორდები; კონსონანსი და დისონანსი
ინტერვალები	მარტივი (პრიმა, სეკუნდა, ტერცია და სხვ.) რთული ან შედგენილი (ნონა, დეციმა, უნდეციმა და სხვ.), კონსონანსი, დისონანსი
მაჟორულ-მინორული სისტემა	კილო და ტონალობა; მაჟორისა და მინორის სამი სახე; მყარი და მერყევი საფეხურები; ალტერაცია, ქრომატიზმი, ენჰარმონიზმი ძირითადი ფუნქციები: ტონიკა (T), სუბდომინანტა (S), დომინანტა (D) ძირითადი ფუნქციების სამხმოვანებები და მათი შებრუნებები, სეპტაკორდები და მათი შებრუნებები; საკადანსო ბრუნვები
დიატონური კილოები	იონიური, მიქსოლიდიური, ლიდიური, ეოლიური, ფრიგიული, დორიული
მუსიკალური ფაქტურა	მონოდიური, ჰარმონიული, ჰომოფონური, პოლიფონიური
პოლიფონიური ფორმები და ჟანრები	კანონი, ინვენცია, ფუგა
მუსიკალური ფორმები (ვოკალური და ინსტრუმენტული) და კომპოზიციის ხერხები	ფორმის უმცირესი ელემენტები: ინტონაცია, მოტივი, ფრაზა, წინადადება; ცეზურა, კადანსი; პერიოდი, მარტივი ორ და სამნაწილიანი ფორმები,

	კუპლეტური ფორმა, ვარიაციები (ძველებური ვარიაციები basso ostinato, soprano ostinato, მკაცრი ვარიაციები, თავისუფალი ვარიაციები) რთული სამნაწილიანი ფორმა, რონდო, სონატური ფორმა; ლაიტმოტივი, მელოდიური და რიტმული ოსტინატო, კონტრაპუნქტი, კოლაჟი, ციტატა, იმპროვიზაცია, სტილიზაცია; დამუშავების სხვადასხვა ფორმა (მოტივური, იმიტაციური, ვარიანტულ-ვარიაციული და სხვ); ტრეკი, ლუპი, პატერნი.
მუსიკის ფუნქციები დრამასა და კინოში	მუსიკალური ფონი (ილუსტრატიული, ასოციაციური, პირობითი, კონტრასტული)

საშემსრულებლო ფორმები და შემადგენლობა	
ვოკალური და ინსტრუმენტული	
სასიმღერო ხმები	ქალთა (სოპრანო, მეცო სოპრანო, კონტრალტო ანუ ალტი), მამაკაცთა (კონტრტენორი, ტენორი, ბარიტონი, ბანი) და ბავშვთა (დისკანტი, ალტი)
ვოკალური ფორმები	კანტილენა, რეჩიტატივი, დეკლამაცია, sprechgesang, sprechstimme
საოპერო ჟანრის ვოკალური ფორმები	არია, კავატინა, არიეტა, არიოზო, სიმღერა, რომანსი, ბალადა, მონოლოგი; რეჩიტატივი და მისი სახეები
საოპერო ჟანრის ინსტრუმენტული ფორმები	შესავალი, უვერტიურა, ფორშპილი, ანტრაქტი, ინტერმეცო და სხვ.
ვოკალური შემადგენლობა	სოლო, ანსამბლი (დუეტი, ტერცეტი, კვარტეტი, კვინტეტი, სექსტეტი, სეპტეტი, ოქტეტი), გუნდი (მამაკაცთა, ქალთა, ბავშვთა, შერეული)
სხვადასხვა ეპოქის ქართული და მსოფლიო, ხალხური და პროფესიული საკრავები და საკრავთა ჯგუფები (აკუსტიკური, მექანიკური, ელექტრონული)	სიმებიანი, სიმებიან-ხემიანი, ხისა და ლითონის ჩასაბერი, დასარტყამი, კლავიშიანი; მექანიკური საკრავები; სინთეზატორი, მარტენოს ტალღები, ელექტროგიტარა, ელექტროორგანი და სხვ.
საკრავებზე ბგერის მიღებისა და შესრულების ხერხები	Legato, staccato, portamento, vibrato, arpeggiato, glissando, pizzicato და სხვ.; მელიზმები (mordent, trillo, vorschlag და სხვ.);

საკრავიერი შემადგენლობა	სოლო, ანსამბლი (დუეტი, ტრიო, კვარტეტი, კვინტეტი, სექსტეტი, სეპტეტი, ოქტეტი), ორკესტრი (სიმფონიური, კამერული, ჩასაბერი, დასარტყამი), ჯაზ ბენდი, შემადგენლობა ელექტრონული საკრავებით ან მათი დამატებით; საკონცერტო შესრულება და სტუდიური ჩანაწერი

მუსიკის ისტორიის საკითხები
• მუსიკის ისტორიის ეპოქები, მიმდინარეობები და სტილები, მათი მხატვრული მახასიათებლები • მუსიკალური ხელოვნების დარგები (პროფესიული და ხალხური, საეკლესიო და საერო) • მუსიკალური ჟანრები (ოპერა, ბალეტი, ოპერეტა, მიუზიკლი, მუსიკა თეატრის, კინოსა და ანიმაციისათვის, ორატორია, კანტატა, გუნდი, ჰიმნი, საგალობელი, ქორალი, სიმფონია, სიმფონიური პოემა, სიმფონიური უვერტიურა, კამერულ-ინსტრუმენტული ანსამბლის სახეები, პროგრამული ინსტრუმენტული მუსიკა, ინსტრუმენტული სიუიტა, ინსტრუმენტული კონცერტი, სონატა, ვოკალური და ინსტრუმენტული ციკლები, ერთნაწილიანი ინსტრუმენტული პიესის სხვადასხვა ჟანრი, სიმღერა, ბალადა, რომანსი, ვოკალიზი, ცეკვა, მარში და ა.შ.) და მათი ძირითადი მახასიათებლები • გამოჩენილი კომპოზიტორები და მათი შემოქმედების ძირითადი მახასიათებლები • მუსიკალური ნაწარმოებების ზოგადი დახასიათება (ავტორი, ეპოქა, ჟანრი, სტილი, მიმდინარეობა, სახელწოდება, ძირითადი მხატვრული სახეები, კულტურულ-ისტორიული კონტექსტი)
• მუსიკალური საშემსრულებლო პროფესიები (დირიჟორი, ლოტბარი, ვოკალისტი, ინსტრუმენტალისტი, ხალხური მომღერალი, მგალობელი) და გამოჩენილი შემსრულებლები

ქართული მუსიკა	
ა) ხალხური მუსიკა	უძველესი ქართული ხალხური მუსიკის ტრადიციები და ნიმუშები (ზერიკაობა, ცეკვა „სამაია“ და სხვ.); ცნობები ქრისტიანობამდელი პერიოდის მუსიკის შესახებ; ხმიერი, საკრავიერი, ხმიერ-საკრავიერი მუსიკა; სოლო, საანსამბლო და გუნდური შესრულება; ხალხური საკრავები (ჩონგური, ფანდური, სალამური, გუდასტვირი, ჩანგი, ჭიანური, ჭუნირი, დოლი და სხვ.). აღმოსავლეთ და დასავლეთ საქართველოს მთისა და ბარის ეთნოგრაფიული კუთხეების მუსიკა (ქართლური, კახური, ხევსურული, ფშაური, მთიულური, თუშური, მოხეური, იმერული, სვანური, რაჭული, ლეჩხუმური, მეგრული, გურული, ლაზური, აჭარული, მესხური); ჟანრები (სუფრული, სამგლოვიარო, საცეკვაო, საქორწილო, შრომის, კალენდარული, სალაშქრო, მგზავრული და სხვ.); ერთხმიანი და მრავალხმიანი წყობა (ოსტინატური, ბურდონული, კომპლექსური/სინქრონული, კონტრასტული); სიმღერები, ფერხულები, საცეკვაო და სარიტუალო სიმღერები; ქართლ - კახური „გუთნური“, „ჩაკრულო“, „ალილო“, „ჭონა“, „ურმული“, „ქართველო, ხელი ხმალს იკარ“, „მუმლი მუხასა“, „გუშინ შვიდნი გურჯანელნი“, „ცანგალა და გოგონა“, „წინ-წყარო“, „აჰ, ლაზარე, ლაზარე“, თუშური „ხვარამზე“, მოხეური „მოხევე ქალო თინაო“, იმერული „მხედრული“, „ნადური“, „ჩარი რამა“, სვანური „მირანგულა“, „ლილე“, „ყანსავ ყიფიანე“, „შინა ვორგილ“, ფშაური „ჯვარი წინასა“, აჭარული „ხერტლის ნადური“, გურული „ბატონებო“, „ხასანბეგურა“, „მზე შინა და მზე გარეთა“, მეგრული „აშო ჩელა“, „ოდოია“, „სისა ტურა“, „ნანა“, „კუჩხი ბედინერი“, რაჭული „ალილო“, „მაყრული“, „ასლანური მრავალჟამიერი“, „რას შოვდა“, ლაზური „ნანა“. ხალხური ცეკვები („დავლური“, „ხორუმი“, „განდაგანა“ და სხვ.) ხალხური მუსიკის გამოჩენილი შემსრულებლები: ფოლკლორული ჯგუფები, მომღერალი ოჯახები, შემსრულებლები.
ბ) პროფესიული სასულიერო მუსიკა	სამგალობლო სკოლები შუა საუკუნეებში (გელათის, შემოქმედის, სვეტიცხოვლის); ჰიმნოგრაფია საგალობლები („უფალი სუფევს“, „წმიდაო ღმერთო“, „ქრისტე აღსდგა“, „მამაო ჩვენო“, „რომელნი ქერუბიმთა“, „ღირს არს ჭეშმარიტად“, „და ვითარცა მეუფისა“, „დიდება მაღალიანი“)

	ანტიფონური გალობა. XIX ს. საეკლესიო გალობის აღმდგენელი კომიტეტის მოღვაწეობა; XX ს.-ის ტენდენციები სასულიერო მუსიკაში
პროფესიული საერო მუსიკა XIX ს.	მუსიკალური კულტურა საქართველოში (მუსიკალური საგანმანათლებლო კერები, ხალხური საგუნდო მუსიკის აღორძინება, საოპერო თეატრის დაარსება და სხვ.)
XIX-XX სს. მიჯნა	ქალაქური მუსიკის აღმოსავლური და დასავლური შტოები სიმღერები (მაგ. ვ. მაჭავარიანი-წერეთლის „სულიკო"; დ. ფაღავას „ჩემო ციცინათელა", „გაზაფხული" და სხვ.); ცეკვები (მაგ. „ბაღდადური" და სხვ). ახალი საკომპოზიტორო სკოლის ჩამოყალიბება; კომპოზიტორები: დ. არაყიშვილი (ოპერა „თქმულება შოთა რუსთაველზე", რომანსები „მე შენ გელი", „ვარსკვლავიანსა ღამეს", „შემოღამება"), ზ. ფალიაშვილი (ოპერები „აბესალომ და ეთერი", „დაისი"), მ. ბალანჩივაძე (ოპერა „დარეჯან ცბიერი", რომანსი „ოდესაც გიცქერ"), ვ.დოლიძე (ოპერა „ქეთო და კოტე"), ნ. სულხანიშვილი (საგუნდო სიმღერები „გუთნური", „მესტვირული", „ღმერთო, ღმერთო")
XX ს.-დან დღემდე	ოპერა, ბალეტი, მუსიკა დრამატული, მუსიკალური კომედიისა და პანტომიმის თეატრებისათვის, კინოსა და ანიმაციური ფილმებისათვის; კინომიუზიკლი; სიმფონიური, კამერულ-ინსტრუმენტული, საკონცერტო, სოლო ინსტრუმენტული, საგუნდო და კამერული ვოკალური მუსიკა. კომპოზიტორები: ა. ბალანჩივაძე (საფორტეპიანო კონცერტი №3 a-moll), შ. მშველიძე (სიმფონიური პოემა „ზვიადაური"), ა. მაჭავარიანი (ბალეტი „ოტელო", სავიოლინო კონცერტი d-moll), ო. თაქთაქიშვილი (ოპერა „მინდია", საფორტეპიანო კონცერტი №1 c-moll), დ. თორაძე (ბალეტი „გორდა", კინომუსიკა), რ. ლაღიძე (ოპერა „ლელა", კინომუსიკა, სიმღერები), ს. ცინცაძე (სიმებიანი კვარტეტი №2 D-dur, საკვარტეტო მინიატურები, კინომუსიკა), ს. ნასიძე (სიმფონია №5 „ფიროსმანი"), ზ. კვერნაძე (ოპერა „იყო მერვესა წელსა" (შუშანიკის არია), საორკესტრო პიესა „ცეკვა-ფანტაზია", კინომუსიკა), ნოდარ გაბუნია („იგავი" მთხრობელის, სამი ვოკალისტისა და ინსტრუმენტული სეპტეტისათვის, კინომუსიკა), გ. ცაბაძე (მიუზიკლი „ვერის უბნის მელოდიები", კინომუსიკა, სიმღერები), ნ. მამისაშვილი (საბავშვო პიესები ფორტეპიანოსათვის), გ. ყანჩელი („სტიქსი" ალტის, შერეული გუნდისა და სიმფონიური ორკესტრისათვის, სიმფონია № 3, მუსიკა დრამატული

	თეატრისა და კინოფილმებისათვის, სიმღერები), ჯ. კახიძე (მუსიკა კინოსა და ანიმაციური ფილმებისათვის, სიმღერები), ი. კეჭაყმაძე (საგუნდო მუსიკა), მ. შუღლიაშვილი („ეგზერსისი“ ფორტეპიანოსათვის), ი. გურგულიას, ნუნუ გაბუნიას სიმღერები, მ. დავითაშვილის მუსიკა ანიმაციური ფილმებისათვის („ჩხიკვთა ქორწილი“, „წუნა და წრუწუნა“ და სხვ.)

უცხოეთის მუსიკა	
მუსიკის საწყისები და ძველი ცივილიზაციების მუსიკა ძვ.წ. 6000 - ახ.წ. 500	
ა) ეგვიპტე, შუამდინარეთი, უძველესი ინდოეთი, უძველესი ჩინეთი	მუსიკის როლი და ფუნქცია; სინკრეტული ხელოვნება; მუსიკალური საკრავები.
ბ) ანტიკური საბერძნეთისა და რომის მუსიკა	მუსიკა ანტიკურ თეატრში; მუსიკალური საკრავები
დასავლეთ ევროპის შუა საუკუნეების მუსიკა V ს.-XIV ს. I ნახ.	საეკლესიო მუსიკა: ფსალმოდია, ჰიმნი, გრიგორიანული ქორალი, საგალობელი Dies irae; მესა; მონოდია, ნევმები, გვიდო არეცოელის სანოტო სისტემა; საერო მუსიკა: ტრუბადურების, ტრუვერებისა და მინეზინგერების სასიმღერო პოეტური ხელოვნება; მოხეტიალე მუსიკოსების ხელოვნება.
დასავლეთ ევროპის მუსიკა XIV- XVI სს. Ars Nova და რენესანსი	საეკლესიო მუსიკის ჟანრები: მესა, მოტეტი; საერო მრავალხმიანი სიმღერის ჟანრები: მადრიგალი, შანსონი, ინგლისური სიმღერა; ინსტრუმენტული მუსიკა; მუსიკალური საკრავები. კომპოზიტორები: ლ. და პალესტრინა („პაპი მარჩელოს მესა“), კ. ჟანეკენი (სიმღერა „ჩიტების გალობა“).
დასავლეთ ევროპის ბაროკოს მუსიკა XVII ს. - XVIII ს. I ნახ.	ბაროკოს დახასიათება; ოპერის ჟანრის შექმნა და საოპერო სკოლები იტალიაში, საფრანგეთსა და ინგლისში; ოპერა buffa და seria; ფრანგული ლირიკული ტრაგედია; კომპოზიტორები: ჯ. პერი (dramma per musica „ევრიდიკე“), კ. მონტევერდი (ოპერა „არიადნა“), ჰ. პერსელი (ოპერა „დიდონა და ენეოსი“); ჯ. ბ. პერგოლეზი (ოპერა - buffa „მოახლე - ქალბატონი“) ბალეტის ჟანრის შექმნა იტალიასა და საფრანგეთში ინსტრუმენტული და ვოკალურ-ინსტრუმენტული ჟანები: Concerto grosso, სონატები da camera, da chiesa, კონცერტი სოლო საკრავისა და ორკესტრისათვის, სიუიტა, საკლავირო სონატა, ტოკატა, პრელუდია და ფუგა; ორატორია, კანტატა.

	კომპოზიტორები: ა. კორელი (Concerto grosso op. 6 №8 g-moll „საშობაო“), ა. ვივალდი (სავიოლინო კონცერტების ციკლი „წელიწადის დრონი“), დ. სკარლატი (საკლავირო სონატა K.141 d-moll); ი.ს. ბახი („მაღალი მესა“ h-moll, საორგანო ტოკატა და ფუგა d-moll, საორკესტრო სიუიტა №2 h-moll (ბადინერი), „ფრანგული სიუიტა“ №2 c-moll, პრელუდიები და ფუგები „კარგად ტემპერირებული კლავირის“ I ტომიდან (№1 C-dur, №2 c–moll), ინვენციები); გ. ფ. ჰენდელი (ორატორია „სამსონი“, სიუიტა „მუსიკა წყალზე“, საორგანო კონცერტი №13 „გუგული და ბულბული“).
ბაროკო და კლასიციზმის ტენდენციები ფრანგულ მუსიკაში; XVII ს. დასასრ. და XVIII ს. I ნახ.	კომპოზიტორი - კლავესინისტები; ფ. კუპერენი (საკლავესინო პიესები); ჟ. ფ. რამო (საკლავესინო პიესები „ქათამი“, „ჩიტების გადაძახილი“); ლ. კ. დაკენი (საკლავესინო პიესა „გუგული“).
ევროპული კლასიციზმი (ავსტრია-გერმანია) XVIII ს. II ნახ. - XIX ს. დასაწყისი	კლასიციზმის დახასიათება. ვენის კლასიკური სკოლა; ინსტრუმენტული ჟანრები: სიმფონია, სონატა, კონცერტი, კვარტეტი; საოპერო ჟანრის რეფორმა. კომპოზიტორები: ქ. გლუკი (ოპერა „ორფევსი და ევრიდიკე“), ი. ჰაიდნი (სიმფონიები №101 D-dur „საათი“, №103 Es-dur „ლიტავრების ტრემოლოთი“; სიმებიანი კვარტეტი C-dur op.76 №3 „Emperor“), ვ. ა. მოცარტი (ოპერები „ფიგაროს ქორწინება“, „დონ ჯოვანი“, „ჯადოსნური ფლეიტა“; რეკვიემი d-moll; სიმფონია №40 g-moll; „ღამის პატარა სერენადა“ KV 525; საფორტეპიანო კონცერტი №23 A-dur, საფორტეპიანო სონატა №11 A-dur), ლ. ვან ბეთჰოვენი (სიმფონიები №3 Es-dur „გმირული“, №5 c-moll, №9 d-moll; უვერტიურა „ეგმონტი“; საფორტეპიანო კონცერტი №5 Es dur, საფორტეპიანო სონატა №14 cis–moll „მთვარის“)
ევროპული რომანტიზმი XIX ს.	რომანტიზმის დახასიათება. კომპოზიტორები: ფ. შუბერტი (სიმღერები „Ave Maria“, „სერენადა“, ბალადა „ტყის მეფე“, ვოკალური ციკლი „მშვენიერი მეწისქვილე ქალი“ (სიმღერები „საით?“, „მეწისქვილე და წყარო“), სიმფონია №8 h-moll „დაუმთავრებელი“; მუსიკალური მომენტი f-moll); ფ. მენდელსონი (უვერტიურა და საქორწილო მარში მუსიკიდან უ. შექსპირის კომედიისათვის „ზაფხულის ღამის სიზმარი“, სავიოლინო კონცერტი e-moll, საფორტეპიანო პიესები კრებულიდან „უსიტყვო სიმღერები“ – „ვენეციელი გონდოლიერის სიმღერა“ op.19 №6 g-moll, „გაზაფხულის სიმღერა“ op.62 №6 A-dur, „ჯარასთან“ op.67 №4 C-dur), კ. ვებერი (ოპერა „თავისუფალი მსროლელი“), რ. შუმანი (საფორტეპიანო ციკლი „კარნავალი“; „საბავშვო ალბომი“ – „მამაცი მხედარი“ op.68 №8), ფ. შოპენი

	(საფორტეპიანო სონატა №2 b-moll; ბალადა №1 g-moll, სკერცო №2 b-moll; ნოქტიურნი cis-moll, პრელუდიები op.28 №4, №7, №20; ეტიუდი op.10 №3 E-dur, მაზურეკები op.17 №4 a-moll, op.68 №1 C-dur, პოლონეზი A-dur op.40 №1, ვალსი cis-moll op.64), ჰ. ბერლიოზი („ფანტასტიკური სიმფონია“), ფ. ლისტი (სიმფონიური პოემა „პრელუდები“, „უნგრული რაფსოდია“ №2 cis-moll, პარაფრაზა „რიგოლეტო“, ეტიუდები „კამპანელა“, „ჯუჯების ფერხული“), ნ. პაგანინი (სავიოლინო კონცერტი №2 h-moll op.7 „კამპანელა“, კაპრისი სოლო ვიოლინოსათვის №24 ციკლიდან „24 კაპრისი“), ი. ბრამსი („უნგრული ცეკვები“ №1, №5 ორკესტრისათვის), ჯ. როსინი (ოპერა „სევილიელი დალაქი“), ჯ. ვერდი (ოპერები „ნაბუქო“, „რიგოლეტო“, „ტრავიატა“, „აიდა“), რ. ვაგნერი (ოპერა „ლოენგრინი“, ტეტრალოგია „ნიბელუნგის ბეჭედი“), ჟ. ბიზე (ოპერა „კარმენი“), კ. სენ-სანსი (ინსტრუმენტული ციკლი „ცხოველთა კარნავალი“), ე. გრიგი (მუსიკა სპექტაკლისათვის და საორკესტრო სიუიტა „პერ გიუნტი“, საფორტეპიანო კონცერტი a-moll), ა. დვორჟაკი (სიმფონია №5 e-moll „ახალი სამყაროდან“), ი. შტრაუსი (ვალსები), ჟ. ოფენბახი (ოპერეტა „ორფევსი ქვესკნელში“), ა. ადანი (ბალეტი „ჟიზელი“), ლ. მინკუსი (ბალეტი „დონ კიხოტი“).
რუსული მუსიკა XIX ს.	რეალიზმისა და რომანტიზმის ტენდენციები. „მძლავრი ჯგუფი“; კომპოზიტორები: მ. მუსორგსკი (საფორტეპიანო სიუიტა „სურათები გამოფენიდან“), ნ. რიმსკი-კორსაკოვი (სიმფონიური სიუიტა „შეხერეზადა“, პიესა „კელას გაფრენა“); პ. ჩაიკოვსკი (ბალეტები „მაკნატუნა“, „მძინარე მზეთუნახავი“ და „გედების ტბა“, უვერტიურა-ფანტაზია „რომეო და ჯულიეტა“, საფორტეპიანო კონცერტი №1 b-moll, საფორტეპიანო სიუიტა „წელიწადის დრონი“ (op.37a №3, №6, №11, №12), პიესები „საბავშვო ალბომიდან“ ფორტეპიანოსათვის - „დილის ლოცვა“, „პოლკა“, „ტკბილი ოცნება“)
მუსიკა XIX-XX სს. მიჯნაზე ა) ავსტრიულ-გერმანული გვიანი რომანტიზმი	გვიანი რომანტიზმის დახასიათება. კომპოზიტორები: გ. მალერი (სიმფონიები №1 D-dur „ტიტანი“, №5 Adagio), რ. შტრაუსი (სიმფონიური პოემა „თილ ოილენშპიგელის მხიარული ოინები“).
ბ) დასავლეთ ევროპის იმპრესიონიზმი	იმპრესიონისტული სტილის დახასიათება. კომპოზიტორები: კ. დებიუსი (სიმფონიური ციკლი „ნოქტიურნები“, პიესა სოლო ფლეიტისათვის „სირინქსი“, პრელუდიები „ნაბიჯები თოვლში“, „სელისფერთმიანი ქალიშვილი“, „ჩაძირული ტაძარი“, „ფეიერვერკი“ - საფორტეპიანო ციკლიდან „24 პრელუდია“, საფორტეპიანო სიუიტა „ესტამპები“, საფორტეპიანო ციკლი „საბავშვო

	კუთხე“, საფორტეპიანო პიესა „მთვარის შუქი“ - „ბერგამასკული სიუიტიდან“), მ. რაველი (ოპერა-ბალეტი „ბავშვი და ჯადოქრობა“, სიმფონიური პიესა „ბოლერო“, ინსტრუმენტული სიუიტა „დედა ბატი“, საფორტეპიანო სიუიტა „ღამის გასპარი“, საფორტეპიანო პიესა „წყლის თამაში“).
გ) იტალიური ვერიზმი	ვერიზმის დახასიათება. კომპოზიტორი: ჯ. პუჩინი (ოპერა „ტურანდოტი“).
დ) რუსული მუსიკა	გვიანი რომანტიზმისა და ექსპრესიონიზმის ტენდენციები. კომპოზიტორები: ა. ლიადოვი („მუსიკალური ზარდახშა“), ს. რახმანინოვი (საფორტეპიანო კონცერტი №2 c-moll, „რაფსოდია პაგანინის თემაზე“, პრელუდია №5 g-moll), ი. სტრავინსკი (ბალეტები „პეტრუშკა“ („რუსული ცეკვა“), „ფასკუნჯი“, „ღვთაებრივი გაზაფხული“ (პროლოგი)).
მუსიკა XX საუკუნეში და დღემდე	ექსპრესიონიზმი, ნეოკლასიციზმი, ფოლკლორიზმი, ჯაზი კლასიკურ მუსიკაში, მინიმალიზმი, ელექტრონული მუსიკა და სხვ. კომპოზიტორები: ა. შონბერგი (მელოდრამა „მთვარის პიერო“), ო. რესპიგი („რომის ფიჭვები“), „ფრანგული ექვსეულის“ ესთეტიკა და ერიკ სატი, ა. ონეგერი (საორკესტრო პიესა „პასიფიკი 231“); ჯ. გერშვინი (ოპერა „პორგი და ბესი“, „რაფსოდია ბლუზის ტონებში“, სიმფონიური პოემა „ამერიკელი პარიზში“), ე. ვილა-ლობოსი („ბრაზილიური ბახიანებიდან“ №2 IV ტოკატა „სოფლის პატარა ორთქმავალი“, №5); ს. პროკოფიევი (ბალეტი „რომეო და ჯულიეტა“, სიმფონია №1 D-dur „კლასიკური“, სიმფონიური ზღაპარი „პეტია და მგელი“, საფორტეპიანო პიესა „ტოკატა“ d-moll op.11); კ. ორფი (კანტატა „კარმინა ბურანა“); ა. ხაჩატურიანი (ბალეტი „სპარტაკი“), დ. შოსტაკოვიჩი (სიმფონია №7 C-dur „ლენინგრადული“, I ნაწ.); ლ. ანდერსონი (ინსტრუმენტული პიესები „სინკოპირებული საათი“, „მარხილით სრიალი“, „მბეჭდავი“, „Plink, Plank, Plunk“), ო. მესიანი („ეგზოტიკური ფრინველები“ ფორტეპიანოსა და ორკესტრისათვის), კ. შტოკჰაუზენი („ტელემუსიკა“ Telemusic; საფორტეპიანო პიესები Klavierstucke), ი. ქსენაკისი (Meatastaseis), ს. რაიხი („განსხვავებული მატარებლები“ (Different Trains)), ფ. გლასი (Glassworks, კინომუსიკა), ი. ტომიტა (ელექტრონული მუსიკა), ა. პიაცოლა (ტანგოები). ემბიენტის მუსიკა; ვიდეოთამაშების მუსიკა.
აშშ და ევროპული მუსიკა; ჯაზი და პოპულარული მუსიკა	სპირიჩუელსი, ბლუზი, ტრადიციული და კლასიკური ჯაზი, სვინგი, რეგთაიმი, ბი-ბოპი, ლათინურ-ამერიკული საცეკვაო მუსიკა და სხვ.

	კომპოზიტორები და შემსრულებლები (სოლისტებისა და ბენდების პოპულარული რეპერტუარი): ლ. არმსტრონგი, ბ. ჰოლიდეი, ე. ფიცჯერალდი, გ. მილერი, დ. ელინგტონი, ბ. გუდმენი, ნათ-ქინგ-ქოლი, ჩ. პარკერი, ს. ჯოპლინი, ო. პიტერსონი, დ. ბრუბეკი და სხვ. როკი, როკ-ენ-როლი, მძიმე როკი, ფოლკი, პოპ მუსიკა, ახალი შანსონი, ტექნო, რეპი, რეგი და სხვ. კომპოზიტორები და შემსრულებლები (სოლისტებისა და ანსამბლების პოპულარული რეპერტუარი): ე. პრესლი, ფ. სინატრა, „ბითლზი“ (The Beatles), „როლინგ სთოუნზი“ (The Rolling Stones), „დიფ ფარფლი“ (Deep Purple), „ლედ ზეპელინი“ (Led Zeppelin), რ. ჩარლზი, ბ. მარლი, ჯ. ჯოპლინი, ე. პიაფი, ჟ. ბრელი, ბ. სტრაიზანდი, ს. ვანდერი, ბ. ვაითი, „ქვინი“ (Queen), ე. ჯონი, მ. ჯექსონი, ემინემი (Eminem), ბ. აილიში და სხვ.
]აშშ და ევროპული მიუზიკლი და როკ-ოპერა; კინომიუზიკლი	კომპოზიტორები: ლ. ბარტი (მიუზიკლი „ოლივერი“), ფ. ლოუ (მიუზიკლი „ჩემი მშვენიერი ლედი“), რ. როჯერსი (მიუზიკლი „მუსიკის ჰანგები“), ლ. ბერნსტაინი (მიუზიკლი „ვესტსაიდის ისტორია“), ე. ლ. უებერი (როკ ოპერა „სუპერ სტარი“), რ. კოჩანტე (მიუზიკლი „პარიზის ღვთისმშობლის ტაძარი“)
მუსიკა დრამატული და პანტომიმის თეატრისა და კინოფილმებისათვის	კინოფილმები „პორტიე“, „ხელზე მოსამსახურე ბიჭი“, „მბეჭდავი“ (მსახიობი ჯ. ლუისი), თეატრალური სკეტჩები მსახიობ-მიმი მ. მარსოს მონაწილეობით („პეპლებზე ნადირობის ხმა“ და სხვ.). მუსიკა მუნჯური და ხმოვანი კინოსათვის; პოპულარული მუსიკა კინოფილმებიდან, საუნდტრექები; კომპოზიტორები: ჩ. ჩაპლინი, ნ. როტა, ე. მორიკონე, მ. ლეგრანი, ჯ. უილიამსი, ჰ. შორი, ჯ. ჰორნერი და სხვ.
მსოფლიო ხალხთა სიმღერები	ინგლისური, ფრანგული, გერმანული, იტალიური (ნეაპოლური), ავსტრიული (ტიროლური), ჩეხური, ბრაზილიური და ა.შ.

<table>
<tr><th colspan="2">პროფესიული უნარ-ჩვევები</th></tr>
<tr><td>1. შემოქმედებითობა და პრაქტიკა

2. მუსიკის აღქმა კონტექსტში და ინტერპრეტაცია</td><td>

- მუსიკალურ-თემატური მასალის გადმოცემა სხვადასხვა ხერხით: ერთხმიანი მელოდიის ჩაწერა სანოტო სისტემის გამოყენებით, რიტმული ნახაზის ამოცნობა და ჩაწერა, მელოდიის ჰარმონიზაცია ძირითადი ფუნქციების აკორდიკით, მარტივ მრავალხმიან სიმღერაში მოცემული ხმისათვის სხვა ხმების შეწყობა
- ნაწარმოების, მისი ფრაგმენტის ან მუსიკალური ენის ელემენტების - გამომსახველი ხერხების - ამოცნობა სანოტო ჩანაწერის საფუძველზე
- მუსიკალური ტერმინებისა და ცნებების განსაზღვრა და ადეკვატური გამოყენება
- მუსიკალური ნაწარმოების შესრულების შეფასება და ინტერპრეტაციის საკითხები
- ქართველი და უცხოელი გამოჩენილი კომპოზიტორების შემოქმედებიდან სხვადასხვა ჟანრის ნაცნობი (ქრესთომატიული) მუსიკალური ნიმუშების ან მათი ფრაგმენტების ამოცნობა; ეპოქის, სტილის, კომპოზიტორის, ფორმის, ჟანრისა და ძირითადი მუსიკალური ელემენტების - გამომსახველი ხერხების - განსაზღვრა. მსჯელობა მუსიკალური ელემენტების მნიშვნელობასა და როლზე მხატვრული შინაარსის შექმნისათვის, ზოგადად და კონკრეტულ ნაწარმოებში; მუსიკის გამომსახველი საშუალებები ძველსა და ახალ მუსიკაში
- უცნობი ტიპური მუსიკალური ნაწარმოების ანალიზი
- მუსიკის დაკავშირება ხელოვნების სხვა დარგებთან (შედარება, პარალელების გავლება)
- მუსიკალური სტილებისა და ეპოქების დახასიათება, სხვადასხვა ეპოქისა და ჟანრის მუსიკალურ ნაწარმოებებს შორის არსებულ მსგავსება-განსხვავებაზე მსჯელობა და კულტურულ-ისტორიულ კონტექსტთან დაკავშირება; სხვადასხვა ეპოქის მუსიკაში ინტონაციური ფორმულების (შუა საუკუნეების

</td></tr>
</table>

	გრიგორიანული ქორალი Dies irae, „ვალტორნების ოქროს სვლა“) გამოყენების გააზრება, ამოცნობა, მათი დაკაშირება მხატვრულ სახეებთან; კლასიკური მუსიკის გავლენა პოპ მუსიკაზე, კონკრეტულ ნაწარმოებებში მათი ამოცნობა და მსჯელობა მათი გამოყენების ხერხებზე; ახალი ტექნოლოგიების როლი და მნიშვნელობა თანამედროვე მუსიკის სხვადასხვა ჟანრში • მსჯელობა კომპოზიტორის შემოქმედებასა და შემსრულებლის სტილზე